

Väljaandja:	Maaeluminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2023
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	24.03.2023
Avaldamismärge:	RT I, 29.12.2022, 20

Perioodi 2023–2027 Natura 2000 erametsades elurikkuse soodustamise toetus

Vastu võetud 23.12.2022 nr 78

Määrus kehtestatakse [Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse](#) § 7 lõike 2, § 21 lõike 2, § 24 lõike 1 ning § 38 lõike 3 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse „Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika Eesti strateegiakava aastateks 2023–2027” sekkumise „Elurikkuse soodustamine Natura 2000 erametsades” raames antava Natura 2000 erametsades elurikkuse soodustamise toetuse (edaspidi *toetus*) andmise tingimused ning kord.

§ 2. Toetatav tegevus

(1) Toetust antakse looduskaitsete piirangute järgimise eest Natura 2000 võrgustiku alal (edaspidi *Natura 2000*) asuval või looduskaitsealal § 4 lõike 1 punktis 1 või 4 nimetatud kaitstava loodusobjekti sihtkaitsevööndis asuval või projekteeritaval alal asuval erametsamaal ühe kalendriaasta (edaspidi *kohustuseaasta*) jooksul.

(2) Projekteeritavaks alaks selle määruse tähenduses loetakse Natura 2000 ala, mille suhtes on looduskaitsealal § 8 lõike 1 alusel esitatud loodusobjekti kaitse alla võtmise ettepanek või on looduskaitsealal § 9 lõike 1 alusel algatatud kaitse alla võtmise menetlus.

§ 3. Toetuse ühikumäär

(1) Toetuse ühikumäär metsamaa ühe hektari kohta kalendriaastas on järgmine:

- 1) 134 eurot Natura 2000 sihtkaitsevööndis;
- 2) 134 eurot Natura 2000 piiranguvööndis asuvas või hoiualal asuvas nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taimestiku ja loomastiku kaitsest (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) lisas 1 nimetatud metsaelupaigas;
- 3) 134 eurot looduskaitsealal § 4 lõike 1 punktis 1 või 4 nimetatud kaitstava loodusobjekti sihtkaitsevööndis;
- 4) 134 eurot Natura 2000 alal sihtkaitsevööndiks projekteeritaval alal;
- 5) kuni 60 eurot Natura 2000 piiranguvööndis või hoiualal, kui seal ei asu punktis 2 nimetatud metsaelupaik, või piiranguvööndiks või hoiualaks projekteeritaval alal.

(2) Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ületab enne Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 13 lõikes 3 sätestatud toetuse vähendamise otsustamist toetusele eelarveaastaks määratud eelarve, vähendab Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi *KIK*) lõike 1 punktis 5 nimetatud toetuse ühikumäära Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 28 lõike 2 punkti 2 alusel sellises osas, mis on vajalik kõigi nõuetele vastavate taotluste rahuldamiseks maksimaalsel võimalikul määral.

§ 4. Riigiabi

Toetus erametsaomanikust ettevõtjale on riigiabi komisjoni määruse (EL) 2022/2472, millega tunnustatakse teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks (EÜT L 327, 21.12.2022, lk 1–81), artikli 45 tähenduses (edaspidi *grupierandi määrus*).

2. peatükk Toetusõiguslikkuse nõuded

§ 5. Nõuded taotlejale

- (1) Toetust antakse füüsilisele isikule, füüsilisest isikust ettevõtjale või eraõiguslikule juriidilisele isikule, kelle omandis või kelle kasutusvalduses on metsamaa (edaspidi *taotleja*).
- (2) Kasutusvalduses oleva metsamaa kohta antakse toetust, kui kasutusvaldus on seatud vähemalt viieks kohutuseaastale järgnevat kalendriaastaks.
- (3) Toetust ei anta taotlejale, kes on raskustes olev ettevõtja grupierandi määruse artikli 2 punkti 59 tähenduses.
- (4) Toetust ei anta taotlejale, kes on jätnud tagasi maksmata varem saadud riigiabi, mis on tunnistanud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks.

§ 6. Nõuded toetusõigusliku maa kohta

- (1) Toetust antakse taotleja omandis või kasutusvalduses oleva metsamaa kohta, mille kohta on andmed kantud Eesti looduse infosüsteemi ning mis asub Natura 2000 alal või looduskaitseaduse § 4 lõike 1 punktis 1 või 4 nimetatud kaitstava loodusobjekti sihtkaitsevööndis või projekteerival alal ning:
 - 1) mis vastab metsaseaduse § 3 lõike 2 punktis 2 sätestatud puittaimede kõrguse ja puuvõrde liituse nõudele või
 - 2) mis ei vasta punktis 1 nimetatud nõudele, sest seal on tehtud metsaseaduse §-s 28 nimetatud uuendus-, hooldus-, valik- või kujundusraiet või puud on hukkunud loodusõnnetuse tagajärjel.
- (2) Lõike 1 punktis 1 nimetatud puittaimena käsitletakse keskkonnaministri 16. jaanuari 2009. a määruse nr 2 „Metsa korraldamise juhend” lisas 14 loetletud puuliike.
- (3) Toetusõigusliku metsamaa hulka arvatakse kuni nelja meetri laiune tee, kraav, tuletõkestusvöönd ja elektripaigaldise kaitsevööndis olev maa ning kuni 0,10 hektari suurune lagendik, mis asub ühe katastriüksuse ja sihtkaitsevööndi või sihtkaitsevööndiks projekteeritava ala või ühe katastriüksuse, hoiuala ja piiranguvööndi või piiranguvööndiks või hoiualaks projekteeritava ala piires.
- (4) Toetust ei anta:
 - 1) toetusõigusliku metsamaa kohta, mis on väiksem kui 0,30 hektarit;
 - 2) maa kohta, mille kohta on andmed kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse;
 - 3) pärandniidu ehk poolloodusliku koosluse kohta, mille kohta on andmed kantud Eesti looduse infosüsteemi;
 - 4) metsamaa kohta, mille kohta on sõlmitud vääriselupaiga kaitseks leping keskkonnaministri 4. jaanuari 2007. a määruses nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimise ja vääriselupaiga kasutusõiguse arvutamise täpsustatud alused” sätestatud korras.

3. peatükk Tingimuslikkus

§ 7. Tingimuslikkus

- (1) Taotleja täidab metsamaal, mille kohta ta toetust taotleb, oma põllumajanduslikus tegevuses ja kogu põllumajandusliku majapidamise maal maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruses nr 68 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded ning kohustuslikud majandamisnõuded” sätestatud nõudeid.
- (2) Taotleja täidab lõikes 1 nimetatud nõudeid kogu kohustuseaasta jooksul.
- (3) Taotleja on kohustatud esitama andmed kõigi lõikes 1 nimetatud maade kohta.

4. peatükk Tegevuse elluviimise nõuded

§ 8. Toetatava tegevuse nõuded

Taotleja täidab toetusõiguslikul metsamaal looduskaitseaduses ja metsaseaduses ning nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõudeid kogu kohustuseaasta jooksul.

5. peatükk

Toetuse taotlemine ja taotluse menetlemine

§ 9. Toetuse taotlemine

(1) Toetuse taotlemiseks esitab taotleja KIK-le kohustuseaastal ajavahemikul 4. aprillist kuni 30. aprillini elektrooniliselt Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (edaspidi *PRIA*) e-teenuse keskkonna kaudu taotluse, mis sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) haldusmenetluse seaduse § 14 lõike 3 punktides 1–4 nimetatud andmed;
- 2) taotleja isiku- või registrikood;
- 3) selle metsamaa katastritunnus, number ja pindala, mille kohta ta toetust taotleb;
- 4) taotleja kinnitus, et ta on teadlik toetuse saamiseks esitatud tingimustest ja vastab toetuse saamiseks esitatud nõuetele, sealhulgas, et ta ei ole raskustes olev ettevõtja grupierandi määruse artikli 2 punkti 59 tähenduses;
- 5) andmed selle kohta, kas taotleja kasutab põllumajandusmaad või tegeleb põllumajandusliku tegevusega.

(2) Taotleja, kes ei taotle muud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 187–261), artikli 65 lõikes 2 nimetatud pindala- ja loomapõhist otsetoetust ega maaelu arengu toetust, esitab kohustuseaasta 15. juuniks *PRIA*-le elektrooniliselt *PRIA* e-teenuse keskkonna kaudu lisaks lõikes 1 nimetatud andmetele maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruse nr 71 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, põhisissetuleku toetus, ümberjaotav toetus ja noore põllumajandustootja toetus” § 11 lõike 1 punktides 1–16 ning lõigetes 2–4 ning §-s 12 nimetatud andmed.

(3) Taotleja esitab muudatused metsamaa ja selle piiride kohta, mille kohta ta toetust taotleb, hiljemalt taotluse esitamise aasta 15. juuniks.

(4) Taotleja esitab komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/1173, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2116 kohaldamise eeskirjad ühise põllumajanduspoliitika ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi kohta (ELT L 183 8.7.2022 lk 23–34), artikli 7 lõike 1 punkti c kohased taotluse muudatused hiljemalt kohustuseaastale järgneva aasta 1. märtsiks.

(5) Kui metsamaa kaasomanikud soovivad ühiselt taotleda toetust kaasomandis oleva metsamaa kohta, esitavad nad toetuse saamiseks ühise taotluse.

(6) Kui metsamaa kaasomanikud soovivad taotleda toetust kaasomandis olevate erinevate metsamaa osade kohta, esitab iga kaasomanik eraldi taotluse. Lisaks lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmetele esitatakse KIK-le lõikes 1 sätestatud ajavahemikul kaasomandi kasutamise kokkulepe.

(7) Kui toetust soovib taotleda üks metsamaa kaasomanikest, esitab ta lisaks lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmetele KIK-le lõikes 1 sätestatud ajavahemikul teiste kaasomanike sellekohase kirjaliku nõusoleku.

§ 10. Taotlusega seotud kinnisasja üleandmine

(1) Kui taotlusega seotud kinnisasi või selle osa võõrandatakse või antakse kasutusvaldusse (edaspidi *üleandmine*) teisele isikule (edaspidi *ülevõtja*) pärast taotluse esitamist, kuid enne kohustuseaasta 1. septembrit, antakse toetus selle kinnisasja eest ülevõtjale, kui ülevõtja jätkab määruses sätestatud nõuete täitmist. Kui ülevõtja ei soovi toetust, siis antakse toetus üleandjale.

(2) Kui taotlusega seotud kinnisasi antakse ülevõtjale üle ajavahemikul kohustuseaasta 1. septembrist kuni kohustuseaasta 31. detsembrini, antakse toetus selle kinnisasja eest üleandjale.

(3) Kinnisasja üleandmise korral esitatakse KIK-le järgmised andmed:

- 1) üleandja ja ülevõtja nimi ning registri- või isikukood;
- 2) üleandja ja ülevõtja kinnitus kinnisasja üleandmise kohta;
- 3) andmed selle kohta, kas ülevõtja taotleb toetuse maksmist;
- 4) andmed üleantava kinnisasja kohta;
- 5) kinnitus, et ülevõtja võimaldab kontrollida kinnisasjal toetuse saamise nõuete täitmist.

§ 11. Taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse kontrollimine

(1) Taotluses esitatud andmete õigsust ning taotleja ja toetatava tegevuse vastavust toetuse saamise nõuetele kontrollib KIK ning selles paragrahvis sätestatud juhul muu asutus.

(2) Paragrahvis 7 sätestatud nõuetele vastavust kontrollivad maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruses nr 68 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded ning kohustuslikud majandamisnõuded” sätestatud asutused samas määruses sätestatud ulatuses.

(3) Keskkonnaamet esitab KIK-le nende taotlejate andmed, kellele on tehtud ettekirjutus kohustuseaasta jooksul toime pandud metsaseaduse või looduskaitseaduse nõuete rikkumise eest.

(4) KIK kontrollib, et taotleja kohta ei oleks karistusregistrisse kantud karistusandmeid kohustuseaastal toime pandud looduskaitseadusest ja metsaseadusest tulenevate nõuete rikkumise eest.

(5) Mõõtmisel kasutatavad mõõteriistad peavad olema heaks kiidetud vähemalt ühes valideerimisklassis, mis kajastab alla üksikväärtuse jäävat lubatud hälvet. Maksimaalne lubatud mõõtmishälve metsamaa pindala mõõtmise korral on 2,5 meetrit.

§ 12. Toetuse vähendamine ja ühise põllumajanduspoliitika abinõudega seotud Euroopa Liidu finantshuvide kaitseks meetmete kohaldamine

(1) Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 13 lõikes 3 sätestatud juhul vähendatakse taotlejale antavat toetust, arvestades samas lõikes sätestatud.

(2) Lõikes 1 sätestatud juhul vähendatakse taotlejale antavat toetust, võttes aluseks taotluse alusel kindlaks määratud summa, mida taotlejal oleks õigus saada, millest on maha arvatud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse 12. peatükis sätestatud kaitsemeetmete kohaldamisega seotud summa.

(3) Ühise põllumajanduspoliitika abinõudega seotud Euroopa Liidu finantshuvide kaitseks meetmete kohaldamise korral kohaldatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse §-des 107–110 sätestatud.

§ 13. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) KIK teeb taotluse osalise või täieliku rahuldamise otsuse või rahuldamata jätmise otsuse kohustuseaastale järgneva kalendriaasta 30. aprilliks.

(2) KIK teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse Euroopa Liidu õigusaktides ning Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 28 lõikes 3 sätestatud alustel.

(3) KIK edastab taotluse osalise või täieliku rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse PRIA-le otsuse tegemise aasta 10. maiks.

§ 14. Toetuse maksmine

PRIA maksab toetuse saajale toetuse hiljemalt kohustuseaastale järgneva kalendriaasta 30. juuniks.

§ 15. Toetuse saaja andmete avalikustamine

PRIA teavitab toetuse saajat tema andmete avalikustamisest ja andmete töötlemisest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116 artiklites 98 ja 99 sätestatud alustel ja korras.

§ 16. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2023. a.

Urmas Kruuse
Maaeluminister

Marko Gorban
Kantsler